

Čtení

Dan 12,1-3

–

Žl 165+8.9-10.11

–

Žid 10,11-14.18

–

Mk 13,24-32

Text evangelia pro děti

Ježíš řekl svým učedníkům: „V těch dnech, po velkém soužení, se zatmí slunce a měsíc přestane svítit, hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velkou mocí a slávou. Potom pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe. Poučte se z přirovnání o fíkovníku! Když se už jeho větve nalévají mizou a nasazují listy, poznáváte z toho, že léto je blízko. Stejně tak, až uvidíte, že se to děje, poznáte, že je blízko, přede dveřmi. Amen, pravím vám: Toto pokolení nepomine, dokud se to všechno nestane. Nebe a země pominou, ale má slova nepomnou. O tom dni a o té hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec.“

Slova k vysvětlení

Syn člověka: Zvláštní výraz, který v Písmu svatém označuje významného člověka, který je mocný a silný. Tento titul vztahuje křesťanská tradice k Ježíši na základě výkladu knihy Daniel 7,13.

fíkovník: menší strom, na kterém rostou fíky

pominout: skončit

Zamyšlení pro práci s dětmi

Komentář k evangeliu: Na konec liturgického roku jsou zařazeny texty o konci stvořeného světa. Jedná se o úryvek z 13. kapitoly Markova evangelia, která je celá apokalyptická. V předchozích verších hovoří o útrapách na konci světa, o válkách, falešných prorocích, pronásledování věrných. Dnešní úryvek začíná popisem přírodních úkazů, které mohou nahánět strach, nebeská světla přestanou svítit, zemi zahalí tma. Následuje ovšem klíčová věta, která strach rozhání a naopak je poselstvím o absolutním vítězství Krista, který je světlem. Lidé uvidí Syna člověka přicházet s velkou mocí a slávou, jím poslaní andělé shromáždí jeho vyvolené ze čtyř světových stran (ve SZ často nacházíme přísliby, že Bůh shromáždí svůj rozptýlený lid).

Důležitá je také poslední věta úryvku: „O tom dni a o té hodině však neví nikdo, ..., jenom Otec.“ Křesťané mají Boží slib věčného života a Božího absolutního vítězství nad zlem. Nemají se však upínat na konec světa. Boží království roste teď a tady, a teď a tady je třeba ho žít.

Poselství textu o spáse: S koncem světa můžeme mít spojeny různé hrůzné představy a strachy. I sám Ježíš mluví o útrapách, pronásledování a neobvyklých přírodních jevech. Konec stvořeného světa však pro nás má být událostí, kterou lze očekávat s radostí – Ježíš přijde s velkou mocí a slávou. A ačkoli stvořený svět skončí (pomine), Ježíšova slova (evangelium, radostná zvěst o Boží lásce k člověku) platí navždy.

Souvislost s liturgií: K těm, kteří po své smrti již žijí v Boží přítomnosti a slávě, se ve mši svaté připojujeme v závěru preface při chvalozpěvu *Svatý, Svatý, Svatý*, který je uvozen těmito nebo podobnými slovy: „*A proto společně s anděly a se všemi svatými hlásáme tvou slávu a voláme*“. Po své smrti, nebo při konci stvořeného světa ještě za života, se k nim připojí všichni, kdo žijí ve společenství s Kristem.

Plněší smysl – aktualizace poselství pro náš život: V dnešním evangelním úryvku můžeme postřehnout dva základní body. (1) Nemusíme se zla, útrap, bolestí atd. bát, nikdy nezvítězí natrvalo, absolutním Pánem nade vším je Bůh a při konci stvořeného světa se to ukáže. (2) Nikdo však neví, kdy tento okamžik nastane. Z evangelíí víme, že Ježíš hlásal příchod Božího království na zemi již nyní (je hořčičným semenem, které klíčí a roste). Boží království jako láskyplné společenství s Bohem se děje již nyní, tady a teď. Ježíš nás tedy vyzývá k bdělosti: *žijme a hlásajme* Boží království každým dnem, v každé situaci.

3 – 6 let (čteme jen modře označený text)

Dnešní evangelium nám může znít trochu strašidelně. Pán Ježíš říká, že jednou přestane svítit slunce i měsíc, hvězdy budou padat z nebe na zem, a tak bude všude velká tma. Máte rádi tmu? Bojíte se tmy? Chtěl Pán Ježíš, aby se učedníci, kterým to vyprávěl, báli? Určitě ne. Říká jim totiž také, že v tu chvíli lidé uvidí, jak on přichází na zemi s velkou mocí a slávou. A že pošle své anděly, kteří k němu přivedou všechny, kteří ho mají rádi. Ani učedníci, ani my se tedy nemusíme bát. A to jak konce světa, tak každodenních situací. Pokaždé, když se něčeho bojíme, můžeme Pána Ježíše pozvat, aby byl s námi a pomáhal nám překonávat strach.

6 – 9 let

Viděli jste už nějaký akční film? Třeba z nějaké fantazie z budoucnosti? Bývají tam různá zemětřesení, zatmění slunce, velké vlny tsunami, pád meteoritu na zem apod. Když slyšíme dnešní evangelium, mohli bychom dostat strach. Neumíme si představit, že by slunce a měsíc přestaly svítit, že by z nebe spadly hvězdy... a tak někdy raději doufáme, že konec světa nastane až za velmi mnoho let. Proto je důležité si všimnout, co evangelium říká možná trochu zvláštními slovy: „*A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou.*“ Znamená to totiž, že Ježíš přijde na svět podruhé (poprvé přišel jako malé dítě). A už navždycky zvítězí dobro nad zlem, už nebudou žádná trápení, a lidé, kteří mají Boha rádi, s ním budou žít v nebi. Možná si řeknete, proč Pán Ježíš nepřijde už teď? Aby nám bylo dobře a nic nás netrápilo. Pokud si ale vzpomenete, Ježíš v evangeliích říká, že „nebe“ – „Boží království“ vzniká už tady na zemi, mezi lidmi. Roste jako semínko, když se lidé učí mít rádi Boha a mezi sebou.

9 – 14 let

Popis konce světa nám může připadat jako nějaký akční film. V prvním čtení jsme slyšeli o mocném knížeti, o probuzení mrtvých, o velké záři. V evangeliu Ježíš hovoří o zatmění slunce a měsíce, o padání hvězd apod. V těchto velkolepých scénách bychom ale neměli přehlédnout to nejdůležitější poselství. Co tím máme na mysli? Jde o velké Boží vítězství nad vším zlem a temnotou. Syn člověka – titul, který náleží Ježíši – *přijde s mocí a slávou*, jeho andělé shromáždí jeho vyvolené, i kdyby byli ztraceni v různých koutech světa. První čtení hovoří o tom, že *ti, kteří byli poučeni, budou zářit jako zář oblohy, a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy*. Máme tedy od Boha slib, že jednou zvítězí nad veškerým zlem (které symbolizuje temnota). Ježíš však zároveň upozorňuje na to, že vůbec nikdo neví, kdy to bude, jenom Bůh Otec. A zároveň nás v evangeliích učí, že Boží království – „nebe“ – začíná růst už tady na zemi, když se lidé učí mít rádi Boha a mezi sebou navzájem. Máme žít s Bohem a s druhými „tady a teď“ a ve chvílích, kdy se cítíme slabí, nebo nám připadá, že je kolem zla moc, si můžeme připomenout poselství dnešního evangelia: Bůh je absolutním vítězem nad zlem, temnotou a útrapami.

Aktivita

3 – 6 let

Pomůcky: velká čtvrtka, tempéry, obrázek narození dítěte Ježíše, obrázek postavy Ježíše přicházejícího ve slávě; žlutý papír, nůžky, lepidlo

Příprava: Z velké čtvrtky – nejlépe A2 vystříhnout siluetu deskového oltáře (střed a dvě křídla). Střed i křídla oltáře vyplníme tmavě modrou barvou (nejlépe temperou). Připravíme obrázek narození dítěte Ježíše a obrázek postavy Ježíše, který přichází ve slávě při druhém příchodu. Velikost by měla být přiměřená velikosti křídel oltáře. Tyto scény mohou být barevné. Dále je třeba připravit žlutý papír, nůžky a lepidlo.

Vlastní aktivita: V evangeliu jsme slyšeli o obloze, slunci a hvězdách. Kde se na světě vzaly? Stvořil je Bůh a my je vidíme na obloze. Vytvoříme ve středu o oltáře oblohu. Děti kreslí a vystřihují hvězdy a nalepují je za pomoci katechety do středního pole oltáře. Slyšeli jsme také o Ježíši. Co o něm evangelista napsal? Že přijde... Který z obrázků to představuje? K. pomáhá dětem objevit, že Ježíš už jednou na svět přišel – narodil se jako malé dítě, pak se vrátil k Otci a nyní čekáme na jeho druhý příchod. Oba obrázky nalepíme na levé a pravé křídlo oltáře. Co se stalo na obloze, když se Ježíše narodil? Objevila se veliká hvězda. K. vyrobí velkou hvězdu a děti ji nalepí nad Ježíšovy jesle. Co se stane, až přijde Ježíš podruhé? Na nebi bude také velké světlo a bude zářit do všech stran, do celého světa. Děti vyrobí paprsky a ty nalepíme k postavě Ježíše na pravé straně oltáře.

6 – 9 let

Pomůcky: papíry A5 pro každé dítě, propisky nebo pastelky; svíčka pro každé dítě, sirky; velká obálka; Hosana modrá

V zamyšlení jsme mluvili o tom, že Boží království – nebe – přichází na zemi už *teď*. Když si představíme scénu z evangelia: uprostřed tmy (světla přestala svítit), přichází Ježíš na zářícím oblaku s velkou slávou. Je to symbolika vítězství dobra nad zlem. Můžeme říct, že Ježíš přichází do našich „temnot“ – strachů, slabostí, hříchů –, aby je rozsvítil, také už *teď*, nemusíme čekat na konec světa. Na tomto místě zazpíváme s dětmi písničku Taize *Před Tebou, Pane, temno ztrácí sílu svou* (č. 622), nebo jinou písničku o Ježíši/světle, kterou znají. Následně může každé dítě na svůj papír nakreslit nebo napsat, čeho se bojí, co mu nejde, ... v čem by potřebovalo, aby mu Ježíš pomohl. Když práci dokončí, může papír vložit do velké obálky uprostřed, která se v průvodu s dary předloží Bohu. (Kněz nebo katecheta ji může následně spálit). Současně s tím si na společném místě může zapálit svíčku. Na závěr můžeme znovu zazpívat písničku, nebo poděkovat v modlitbě za to, že Ježíš je naším světlem.

9 – 14 let

Pomůcky: papír A6 pro každé dítě, pastelky nebo propisky, velký papír na plakát, obrázek Krista, lepidlo; Hosana modrá

Na začátku ukážeme dětem velký plakát, dolní třetina by měla být tmavá, mohou v ní být načrtnuty vyhaslé slunce, měsíc, hvězdy apod. Do středu horní části, která je světlá (můžeme naznačit záři) nalepíme obraz Krista. V zamyšlení jsme mluvili o tom, že Boží království – nebe – je přítomné už tady na zemi mezi lidmi nyní. Každý může samostatně na svůj papír nakreslit nebo vyjádřit slovy, jak se Boží království mezi lidmi projevuje, kdy ho můžeme zahlédnout (v jakých gestech, činech, situacích, ...). Papíry pak společně nalepíme do světlé části. Plakát můžeme vystavit v kostele. Na závěr můžeme zazpívat píseň *Slunce Kristovy lásky* (č. 234).

Obrázek

Druhý příchod Krista